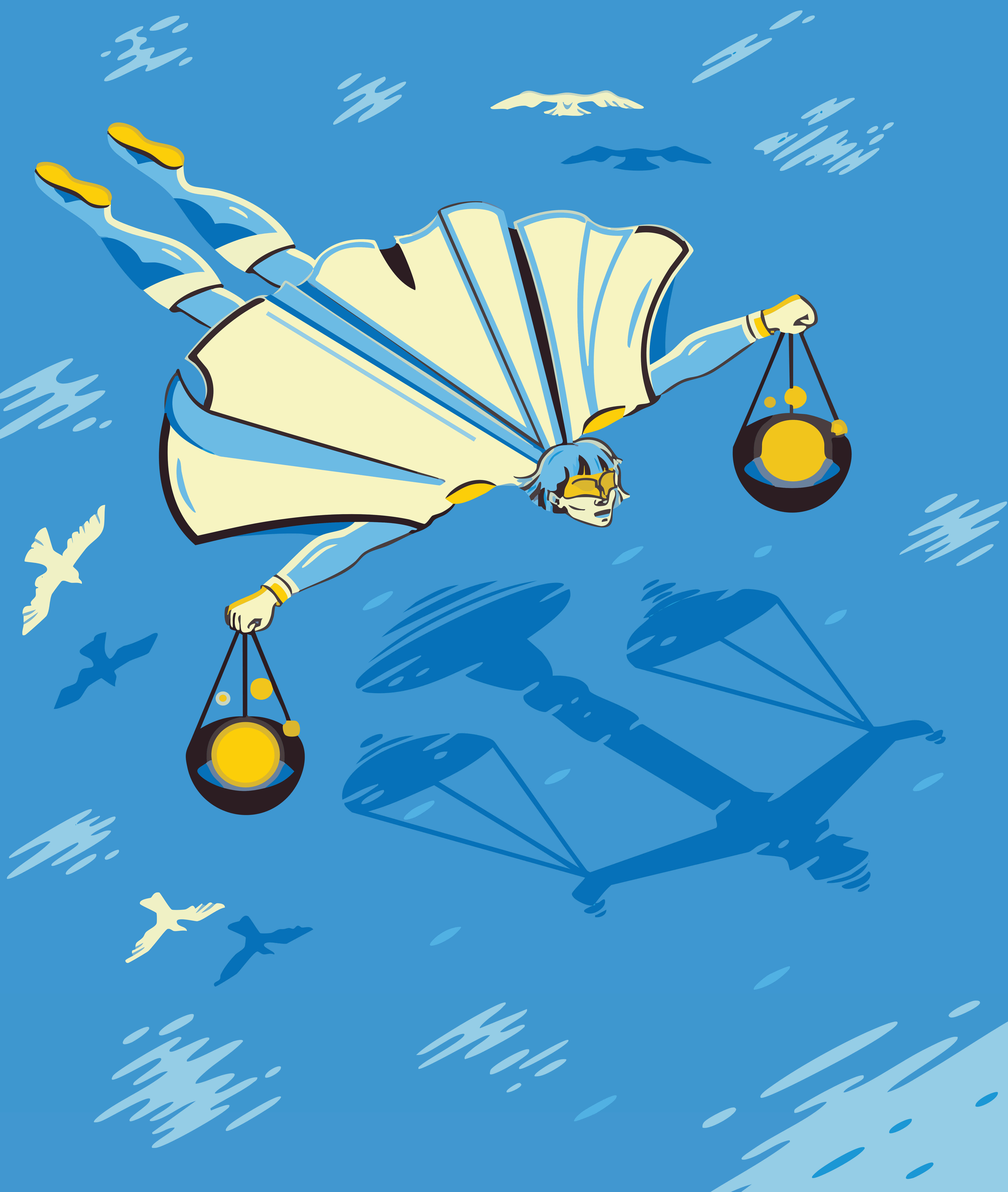

THE RULE OF LAW: A USER GUIDE

STATUL DE DREPT: GHID PENTRU UTILIZATOR

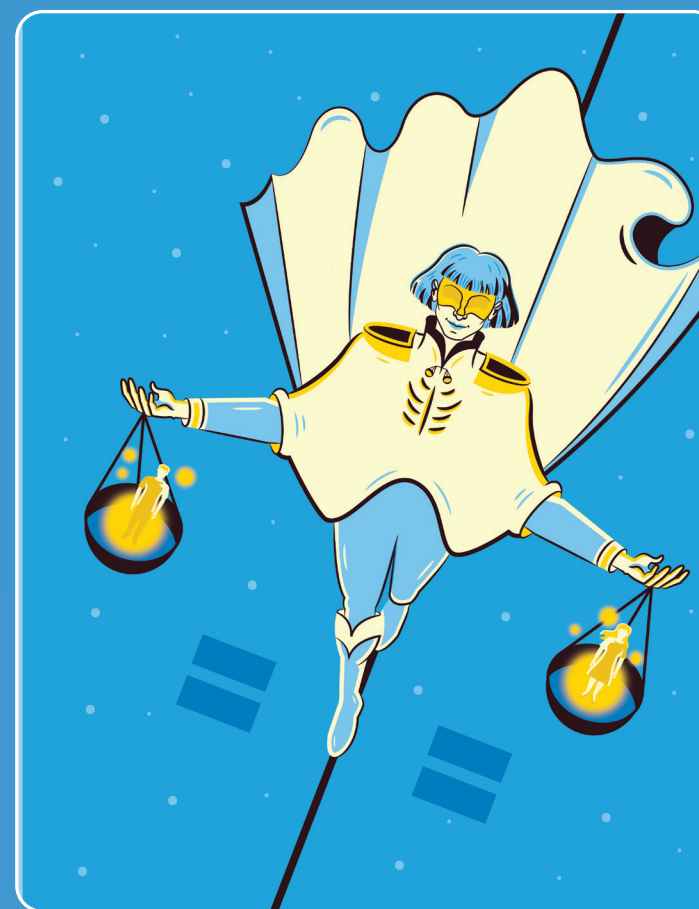

RULE OF LAW, DEMOCRACY, HUMAN RIGHTS

The rule of law, democracy and human rights, the three pillars of the Council of Europe, are closely linked and inseparable.

- ▶ Democracy ensures that citizens are involved in public decision making;
- ▶ Human rights protect individuals from arbitrary and excessive interference with their freedoms and to secure human dignity;
- ▶ A state governed by the rule of law ensures that the exercise of public power is regulated and monitored.

The rule of law promotes democracy because it establishes accountability for those wielding public power. It safeguards human rights through an independent and impartial justice system and protects minorities against arbitrary majority rule.

‘Lady Justice’ illustrations by Maltese artist, Nadine Theuma
Ilustrații „Lady Justice” realizate de artista malteză, Nadine Theuma

The rule of law rests on seven fundamental principles:

- ▶ **Legality** – Laws apply to everyone and set limits on power.
- ▶ **Legal certainty** – Laws are clear, accessible and foreseeable.
- ▶ **Prevention of abuse of power** – Arbitrariness must be avoided.
- ▶ **Checks and Balances** – Power is distributed and controlled to protect democracy.
- ▶ **Equality before the law and non-discrimination** – Laws protect everyone and are applied equally, and discrimination is prohibited.
- ▶ **Access to independent and impartial justice** – Everyone can defend their rights in a court of law.
- ▶ **Constitutional Review** – The constitution requires a guardian to uphold its principles.

Why is this essential?

A state without clear rules is prone to instability and arbitrariness.
The rule of law protects the fundamental freedoms of everyone. It is the bedrock of modern democracies.

STATUL DE DREPT, DEMOCRAȚIA, DREPTURILE OMULUI

Statul de drept, democrația și drepturile omului, cei trei piloni ai Consiliului European, sunt strâns legați și inseparabili.

- ▶ Democrația asigură implicarea cetățenilor în luarea deciziilor publice;
- ▶ Drepturile omului protejează indivizii de orice ingerință arbitrară și excesivă în libertățile lor și asigură demnitatea umană;
- ▶ Un stat guvernat de principiul supremației dreptului garantează că exercitarea puterii publice este reglementată și supusă controlului.

Statul de drept promovează democrația, deoarece garantează răspunderea celor care dețin puterea publică. Acesta protejează drepturile omului printr-un sistem de justiție independent și imparțial și protejează minoritățile împotriva guvernării arbitrare a majorității.

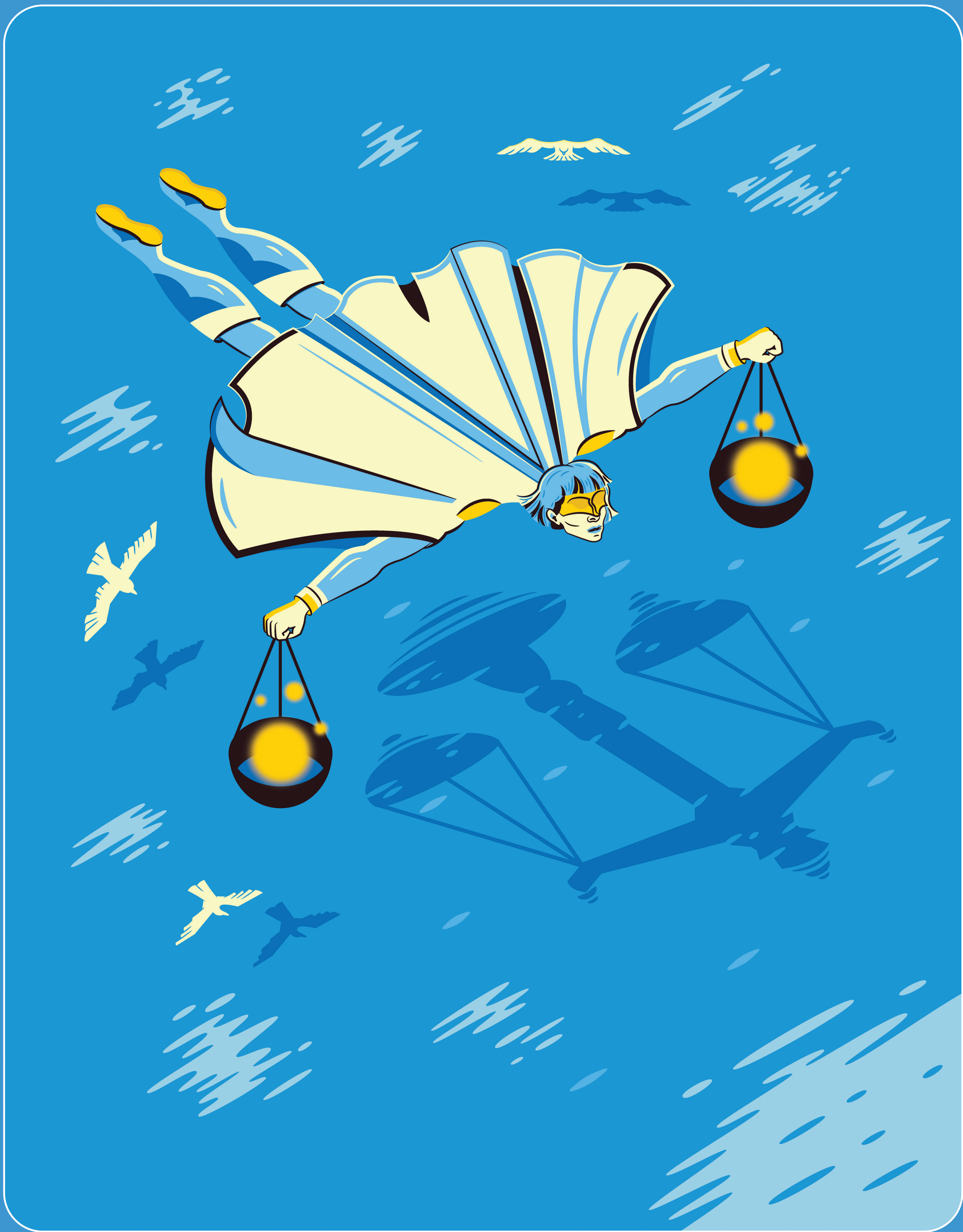
Statul de drept se întemeiază pe șapte principii fundamentale:

- ▶ **Legalitatea** – Legile se aplică tuturor și stabilesc limitele exercitării puterii.
- ▶ **Securitatea juridică** – Legile sunt clare, accesibile și previzibile.
- ▶ **Prevenirea abuzului de putere** – Arbitrarul trebuie evitat.
- ▶ **Controlul și echilibrul** – Puterea este distribuită și controlată pentru a proteja democrația.
- ▶ **Egalitatea în fața legii și nediscriminarea** – Legile protejează toate persoanele și sunt aplicate în mod egal, iar discriminarea este interzisă.
- ▶ **Accesul la o justiție independentă și imparțială** – Fiecare persoană își poate apăra drepturile în fața unei instanțe de judecată.
- ▶ **Controlul de constituționalitate** – Constituția necesită un garant care să îi susțină principiile.

De ce este acest lucru esențial?

Un stat lipsit de reguli clare este predispus la instabilitate și arbitrar.
Statul de drept protejează libertățile fundamentale ale fiecărei persoane. Este fundamentul democrațiilor moderne.

LEGALITY

Laws apply to everyone and set limits on power

In a state governed by the rule of law, the actions of the authorities and citizens are regulated by democratically enacted legislation. The executive cannot exercise its power and impose its will without limits or oversight.

Key principles

- ▶ All decisions must be made within the framework of the law.
- ▶ Laws must be passed according to a clear and transparent democratic process.
- ▶ The decisions of public authorities must be reviewed by an independent judiciary. The government cannot grant itself new powers without following the rules laid down in the constitution.
- ▶ International conventions and treaties, as well as decisions handed down by international courts, must be applied and complied with.
- ▶ The law must be effectively implemented.

Why is this essential?

If power did not have to be exercised within the law, it would be liable to abuse. For example, a government could restrict freedoms as it sees fit. Clarity and respect for democratically enacted legislation are a guarantee of justice and equality for all.

LEGALITATEA

Legile se aplică tuturor și stabilesc limitele exercitării puterii

Într-un stat guvernat de principiul supremației dreptului, acțiunile autorităților și ale cetățenilor sunt reglementate prin acte legislative adoptate în mod democratic. Puterea executivă nu își poate exercita competențele și nu își poate impune voința fără limite sau fără un control corespunzător.

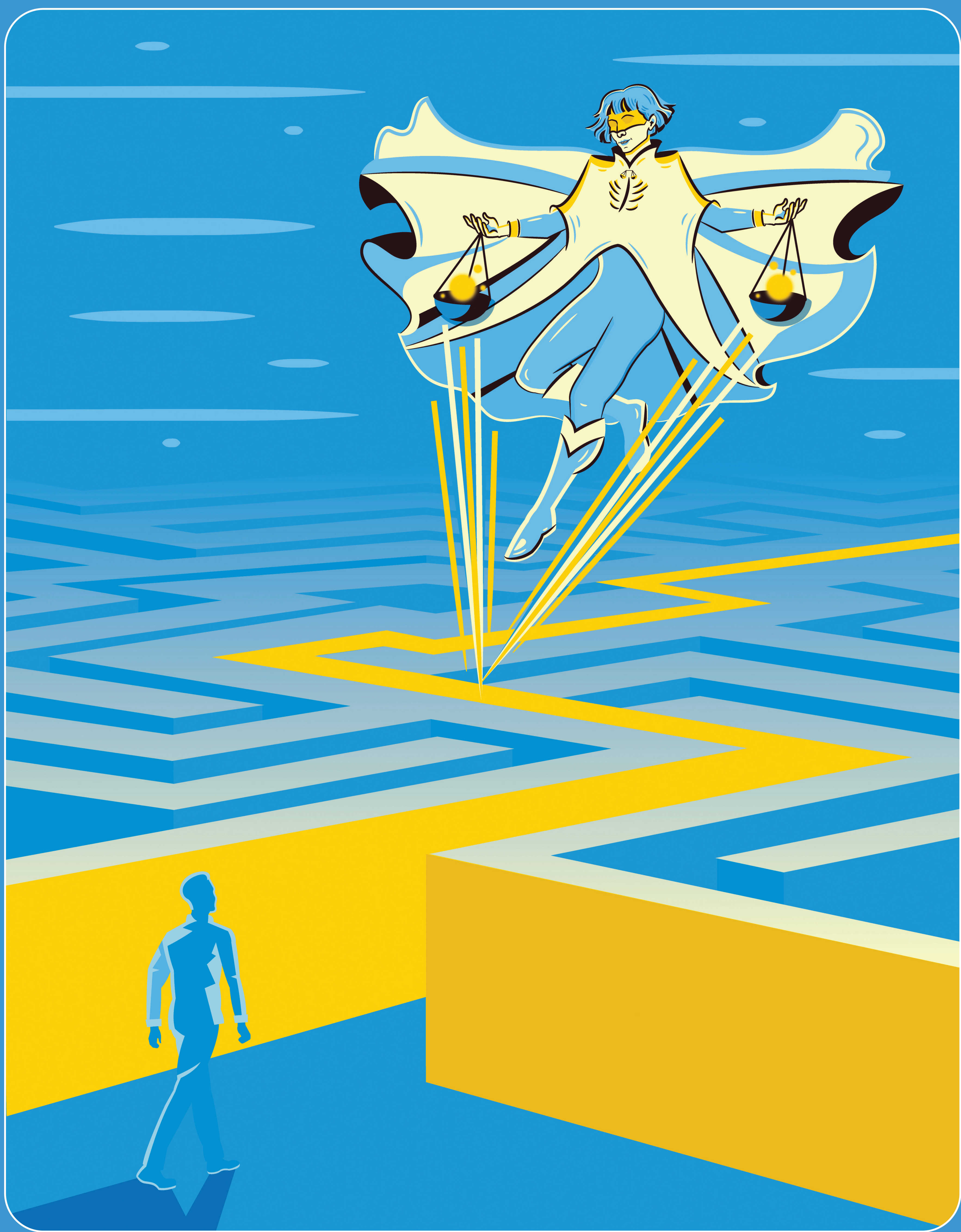
Principii esențiale

- ▶ Toate deciziile trebuie adoptate în cadrul legal existent.
- ▶ Legile trebuie adoptate printr-un proces democratic clar și transparent.
- ▶ Deciziile autorităților publice trebuie supuse controlului unei instanțe independente. Guvernul nu își poate conferi noi competențe fără a respecta regulile stabilite prin constituție.
- ▶ Convențiile și tratatele internaționale, precum și hotărârile pronunțate de instanțele internaționale, trebuie aplicate și respectate.
- ▶ Legea trebuie pusă în aplicare în mod efectiv.

De ce este acest lucru esențial?

Dacă puterea nu ar trebui exercitată în limitele legii, aceasta ar fi susceptibilă de abuz. De exemplu, un guvern ar putea restrânge libertățile după bunul său plac. Claritatea și respectarea legislației adoptate în mod democratic reprezintă o garanție a justiției și a egalității pentru toți.

LEGAL CERTAINTY

Laws are clear, accessible and foreseeable

Legal certainty ensures that laws are clear, accessible and foreseeable and are not applied retroactively. That way, everyone knows their rights and obligations in advance.

Key principles

- ▶ Laws and court decisions must be readily accessible and comprehensible.
- ▶ Laws must not change unpredictably and must be consistent.
- ▶ A person cannot be convicted for an act which did not constitute a crime or an offence at the time when it was committed.
- ▶ When public authorities use artificial intelligence in their decision-making, individuals have the right to be informed of this and to understand how decisions affecting them were reached.

Why is this essential?

In order for individuals to act with confidence, they must know their rights and obligations in advance. Vague or rapidly changing laws create uncertainty and instability, and leave individuals vulnerable to unpredictable sanctions.

SECURITATEA JURIDICĂ

Legile sunt clare, accesibile și previzibile

Securitatea juridică asigură faptul că legile sunt clare, accesibile și previzibile și că nu sunt aplicate retroactiv. În acest fel, fiecare persoană își cunoaște drepturile și obligațiile în avans.

Principii esențiale

- ▶ Legile și hotărârile judecătorești trebuie să fie ușor accesibile și inteligibile.
- ▶ Legile nu trebuie să se modifice în mod imprevizibil și trebuie să fie coerente.
- ▶ Nicio persoană nu poate fi condamnată pentru o faptă care nu constituia infracțiune sau contravenție la momentul săvârșirii sale.
- ▶ Atunci când autoritățile publice utilizează sisteme de inteligența artificială (IA) în procesul de luare a deciziilor, persoanele au dreptul de a fi informate cu privire la acest lucru și de a înțelege modul în care au fost luate deciziile care le afectează.

De ce este acest lucru esențial?

Pentru ca persoanele să poată acționa cu încredere, acestea trebuie să își cunoască drepturile și obligațiile. Legile vagi sau cele care se modifică frecvent generează incertitudine și instabilitate și lasă indivizii expuși unor sancțiuni imprevizibile.

PREVENTION OF ABUSE OF POWER

Arbitrariness must be avoided

Unchecked or arbitrary exercise of power leads to injustice. The dangers of absolute power include arbitrary decisions, corruption and political repression. These risks are not limited to governments – private actors who perform public functions or wield significant power over citizens must also be subject to appropriate accountability.

Key principles

- ▶ The exercise of power must be regulated and cannot be unlimited.
- ▶ The obligation to provide reasons: public decisions must be justified and explained – including when those decisions are assisted by artificial intelligence systems.
- ▶ Public decisions must be subject to effective review by independent and impartial courts.
- ▶ Public officials must be subject to clear rules of conduct and regulations to prevent and manage conflicts between their public function and private interests.
- ▶ Corruption must be effectively prevented, investigated and sanctioned.

Why is this essential?

Without oversight, those exercising public power could misuse it to gain unfair advantages. As new technologies – including artificial intelligence – play a growing role in public decision-making, the rule of law requires that their use is transparent, accountable and subject to human oversight. The rule of law establishes safeguards against the abuse of power, whether by public authorities or powerful private actors.

PREVENIREA ABUZULUI DE PUTERE

Arbitrarul trebuie evitat

Exercitarea necontrolată sau arbitrară a puterii conduce la nedreptate. Printre pericolele puterii absolute se numără deciziile arbitrare, corupția și represiunea politică. Aceste riscuri nu se limitează la guverne – actorii privați care îndeplinesc funcții publice sau exercită o putere semnificativă asupra cetățenilor trebuie, de asemenea, să fie supuși unei responsabilități corespunzătoare.

Principii cheie

- ▶ Exercitarea puterii trebuie să fie reglementată și nu poate fi nelimitată.
- ▶ Obligația motivării: deciziile publice trebuie justificate și explicate – inclusiv atunci când aceste decizii sunt luate prin folosirea sistemelor de inteligență artificială.
- ▶ Deciziile publice trebuie să facă obiectul unui control efectiv din partea unor instanțe independente și imparțiale.
- ▶ Funcționarii publici trebuie să respecte norme de conduită și reglementări clare pentru a preveni și gestiona conflictele de interese dintre funcția lor publică și interesele private.
- ▶ Corupția trebuie prevenită, investigată și sancționată în mod eficient.

De ce este esențial acest lucru?

În absența unei supravegheri, cei care exercită puterea publică ar putea abuza de aceasta pentru a obține avantaje necuvenite. Pe măsură ce noile tehnologii – inclusiv inteligența artificială – joacă un rol din ce în ce mai important în procesul de luare a deciziilor la nivel public, statul de drept impune ca utilizarea acestora să fie transparentă, responsabilă și supusă supravegherii umane. Statul de drept instituie garanții împotriva abuzului de putere, fie că este vorba de autorități publice sau de actori privați puternici.

CHECKS AND BALANCES

Power is distributed and controlled to protect democracy

A healthy democracy requires that no single institution, party or individual can accumulate unchecked power. Checks and balances ensure that the different branches of government oversee and limit one another. Beyond institutions, a free and active civil society plays an essential role in holding power to account.

Key principles

- ▶ The constitution must guarantee a separation of powers and establish a system of checks and balances between the main state institutions.
- ▶ Judicial independence must be guaranteed in both law and practice.
- ▶ The law must protect fundamental rights related to civic space and create guarantees for free and pluralistic media.

Why is this essential?

When power is concentrated without effective checks, democratic institutions become vulnerable to institutional capture and the abuse of power. Effective checks and balances act as an early warning system and are not an obstacle to effective governance. A robust civic space is an indispensable complement to institutional safeguards, ensuring that power remains accountable to the people it serves.

CONTROL ȘI ECHILIBRU

Puterea este distribuită și controlată pentru a proteja democrația

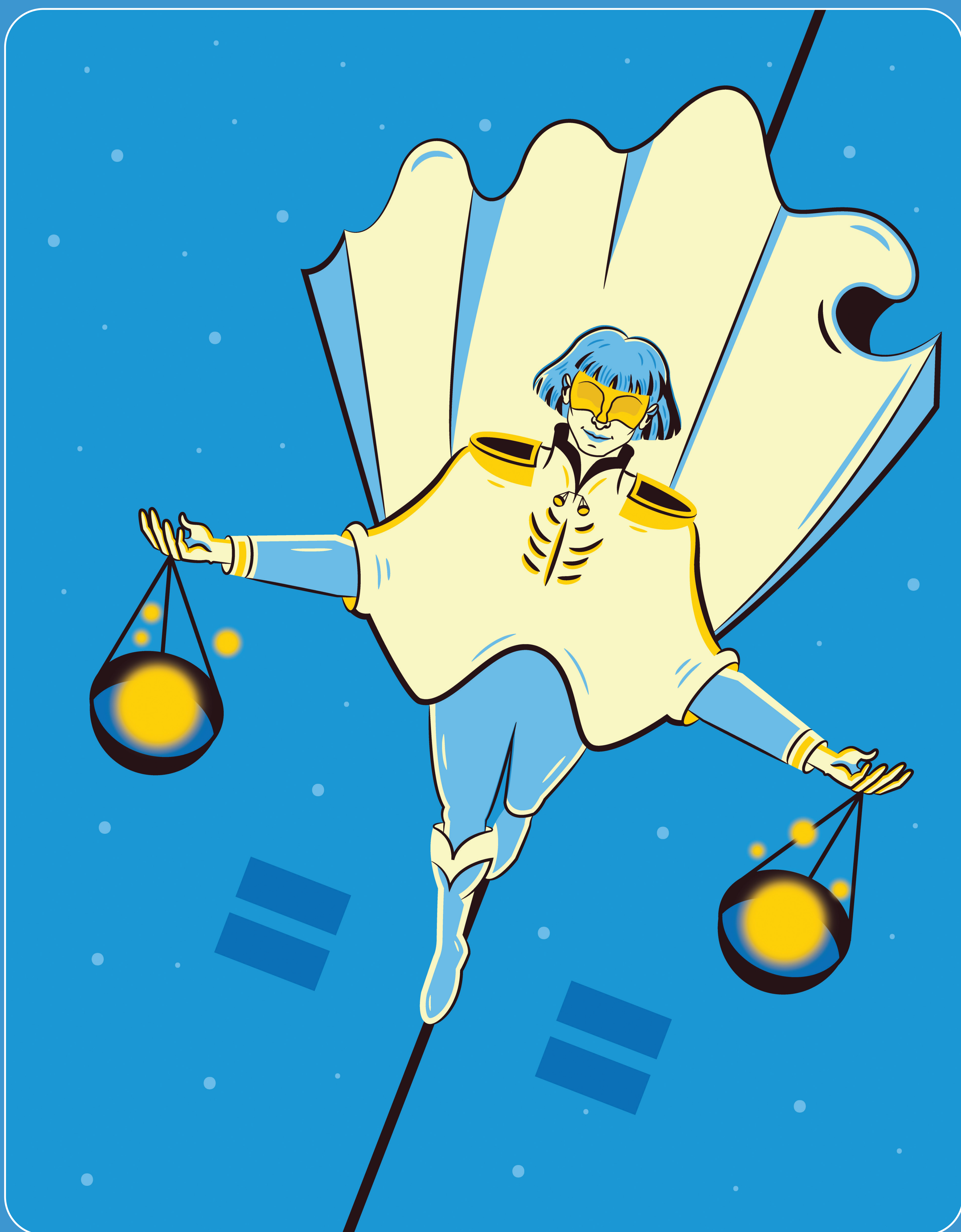
Într-o democrație sănătoasă nicio instituție, niciun partid sau nicio persoană nu poate acumula putere necontrolată. Mecanismele de control reciproc și echilibru garantează că puterile statului se supraveghează și se limitează reciproc. Distinct de instituții, o societate civilă liberă și activă joacă un rol esențial în responsabilizarea celor care exercită puterea.

Principii cheie

- ▶ Constituția trebuie să garanteze separarea puterilor în stat și să instituie un sistem de control reciproc și echilibru între principalele instituții ale statului.
- ▶ Independența justiției trebuie garantată atât prin lege, cât și în practică.
- ▶ Legea trebuie să protejeze drepturile fundamentale privind spațiul societății civile și să ofere garanții pentru o presă liberă și pluralistă.

De ce este esențial acest principiu?

Atunci când puterea este absolută, concentrată și nu există mecanisme eficiente de control, instituțiile democratice devin vulnerabile în fața capturării instituționale și a abuzului de putere. Mecanismele eficiente de control reciproc și echilibru funcționează ca un sistem de avertizare timpurie și nu constituie un obstacol pentru o guvernare eficientă. Un spațiu civic robust este un suport indispensabil pentru garanțiile instituționale, asigurând că puterea rămâne răspunzătoare față de cetățenii pe care îi servește.

EQUALITY BEFORE THE LAW AND NON-DISCRIMINATION

Laws protect everyone and are applied equally, and discrimination is prohibited

The rule of law requires that everyone has the same rights and duties established by law and that there are no unjustified differences in the way they are treated.

Key principles

- ▶ No unjustified distinction must be made between people, either in law or in its application.
- ▶ Protection must be afforded against all forms of discrimination.
- ▶ The same rights and duties must be guaranteed for all.
- ▶ Anyone who is discriminated against must be able to defend themselves.
- ▶ Artificial intelligence systems must not perpetuate or amplify discrimination; prior assessment for discriminatory bias is required, and individuals must have access to remedies when treated unequally by such systems.

Key advances

The example of women's right to vote
The delay in granting women the right to vote in Europe is an example of historical discrimination. It was first granted by Finland in 1906 and has been recognised without exceptions since 1984. Today, the rule of law not only safeguards women's right to vote, but also ensures and encourages their active participation in political life without discrimination.

EGALITATEA ÎN FAȚA LEGII ȘI NEDISCRIMINAREA

Legile protejează toate persoanele și sunt aplicate în mod egal, iar discriminarea este interzisă

Statul de drept impune ca tuturor persoanelor să le fie recunoscute aceleași drepturi și obligații stabilite prin lege și să nu existe diferențe nejustificate în modul în care acestea sunt tratate.

Principii cheie

- ▶ Nu trebuie făcută nicio distincție nejustificată între persoane, nici în lege, nici în aplicarea acesteia.
- ▶ Trebuie asigurată protecția împotriva oricărei forme de discriminare.
- ▶ Aceleași drepturi și obligații trebuie garantate pentru toți.
- ▶ Oricine este discriminat trebuie să poată să se apere.
- ▶ Sistemele de inteligență artificială (IA) nu trebuie să perpetueze sau să amplifice discriminarea; este necesară o evaluare prealabilă a prejudecăților discriminatorii, iar persoanele trebuie să aibă acces la căi de atac atunci când sunt tratate inegal de astfel de sisteme.

Progrese esențiale – Exemplul dreptului de vot al femeilor

Întârzierea în recunoașterea dreptului de vot pentru femei în Europa reprezintă un exemplu de discriminare istorică. Finlanda a fost prima țară europeană care a acordat femeilor dreptul de vot, în 1906. Abia după 1918 acest drept a fost extins în majoritatea celorlalte țări europene, iar acesta a devenit universal în Europa abia din 1984. Astăzi, statul de drept nu doar că protejează dreptul de vot al femeilor, ci și asigură și încurajează participarea lor activă în viața politică, fără discriminare.

ACCESS TO INDEPENDENT AND IMPARTIAL JUSTICE

Everyone can defend their rights in a court of law

Access to an independent and impartial tribunal allows people to defend their rights. For example, the European Court of Human Rights has ruled that the impossibility to challenge in court the termination of one's employment, or the deprivation of one's property or the termination of access to one's children had violated the applicants' rights. Swift and accessible justice is essential to secure equal rights.

Key principles

- ▶ Everyone has the right to apply to a court and is entitled to a fair trial by an independent and impartial tribunal.
- ▶ Judgments are accessible and clearly explained.
- ▶ Legal advice and legal aid are available to those in need.
- ▶ Procedures are reasonably speedy and inexpensive.
- ▶ Court decisions are executed.

Why is this essential?

Without access to justice, citizens who have been wronged would be unable to assert their rights. The state must guarantee independent courts and a judicial system that is accessible to all.

ACCESUL LA O JUSTIȚIE INDEPENDENTĂ ȘI IMPARȚIALĂ

Fiecare persoană își poate apăra drepturile în fața unei instanțe de judecată

Accesul la o instanță independentă și imparțială permite persoanelor să își apere drepturile. De exemplu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că imposibilitatea de a contesta în fața instanței încetarea raporturilor de muncă, privarea de proprietate sau încetarea accesului la proprii copii a constituit o încălcare a drepturilor reclamantilor. O justiție rapidă și accesibilă este esențială pentru a asigura egalitatea în drepturi.

Principii cheie

- ▶ Fiecare persoană are dreptul de a se adresa unei instanțe și beneficiază de un proces echitabil în fața unei instanțe independente și imparțiale.
- ▶ Hotărârile judecătorești sunt accesibile și clar motivate.
- ▶ Asistența juridică și ajutorul public judiciar sunt disponibile pentru cei care au nevoie.
- ▶ Procedurile sunt rezonabil de rapide și necostisitoare.
- ▶ Hotărârile instanțelor sunt puse în executare.

De ce este acest lucru esențial?

Fără acces la justiție, cetățenii care au fost nedreptățiți nu ar putea să își valorifice drepturile. Statul trebuie să garanteze existența unor instanțe independente și a unui sistem judiciar accesibil tuturor.

CONSTITUTIONAL REVIEW

The constitution requires a guardian to uphold its principles

It must be possible to review that legislation complies with the constitution, the supreme legal norm. Constitutional review by an independent body is essential to ensure that laws and government actions comply with the constitution, to guarantee fundamental rights and set limits to power.

Key principles

- The constitution must provide for independent judicial review of the constitutionality of laws and acts of public authorities.
- Where a specialised constitutional court exists, its composition, jurisdiction, and the status and tenure of its judges must be enshrined in the constitution, protecting it from interference by temporary political majorities.
- Individuals must be able to challenge – either directly or indirectly – whether acts of public authorities are in line with the constitution when their fundamental rights are at stake.
- Decisions of the constitutional court are binding on all public authorities and must be implemented in good faith.

Why is this essential?

Without constitutional review, those in power could enact laws that violate fundamental rights or undermine the separation of powers with no effective remedy. A constitutional court that is truly independent, accessible and whose decisions are respected serves as the ultimate guardian of the constitution and a crucial safeguard against democratic backsliding.

CONTROLUL DE CONSTITUȚIONALITATE

Constituția necesită un garant care să asigure respectarea principiilor sale

Trebuie să existe posibilitatea de a verifica dacă legislația este conformă cu Constituția, norma juridică supremă. Controlul de constituționalitate exercitat de un organism independent este esențial pentru a verifica conformitatea legilor și a acțiunilor autorităților cu Constituția, pentru garantarea drepturilor fundamentale și stabilirea limitelor puterii.

Principii cheie

- Constituția trebuie să prevadă un control jurisdicțional independent al constituționalității legilor și a actelor autorităților publice.
- În cazul în care există o curte constituțională specializată, componența sa, competența, precum și statutul și durata mandatelor judecătorilor trebuie să fie consacrate în Constituție, protejând-o, astfel, de ingerințele unor majorități politice temporare.
- Persoanele fizice trebuie să poată contesta – fie direct, fie indirect – conformitatea actelor autorităților publice cu Constituția atunci când drepturile lor fundamentale sunt puse în pericol.
- Deciziile curții constituționale sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice și trebuie puse în aplicare cu bună-credință.

De ce este esențial acest lucru?

Fără controlul de constituționalitate, cei aflați la putere ar putea adopta legi care încalcă drepturile fundamentale sau subminează separația puterilor în stat, fără a exista o cale de atac eficientă. O curte constituțională cu adevărat independentă, accesibilă și ale cărei decizii sunt respectate reprezintă garantul suprem al Constituției și o garanție fundamentală împotriva regresului democratic.

THE RULE OF LAW IN ACTION

The role of the Venice Commission of the Council of Europe

The Venice Commission has assisted its member states in designing constitutional systems that provide the necessary implementation of the rule of law principles. The Commission has also provided a tool - the Rule of Law Checklist - to assess the level of implementation of the rule of law principles in a given country.

The Venice Commission’s Updated Rule of Law Checklist

The Rule of Law Checklist presents the core principles of the rule of law – legality, legal certainty, prevention of abuse and misuse of power, access to justice, equality and non-discrimination – in the form of benchmarks with detailed parameters and relevant sources. It also addresses new challenges arising from digital technologies and the exercise of public power by private actors.

Using the Checklist, the government, parliament, civil society, citizens as well as international organisations may assess to what extent the rule of law principles are respected in a given state. The Checklist thus allows to identify weaknesses or gaps which require state action. The Venice Commission has made numerous recommendations as to how to remedy such weaknesses and gaps.

Who are we?

The Venice Commission “for Democracy through Law” is the Council of Europe’s advisory body on constitutional law, made up of independent experts.

It was established on 10 May 1990 upon the idea of the Italian scholar Antonio La Pergola. After the fall of the Berlin Wall, it helped numerous former socialist countries adopt democratic constitutions and legislation, and subsequently join the Council of Europe.

Today, it assists its member states in designing constitutional and legislative reforms consistent with international standards. Compliance with the Commission’s recommendations has facilitated the process of acquiring membership of the European Union.

STATUL DE DREPT ÎN PRACTICĂ

Rolul Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei

Comisia de la Veneția a sprijinit statele membre în elaborarea unor sisteme constituționale care să permită implementarea efectivă a principiilor statului de drept. De asemenea, Comisia a pus la dispoziție un instrument – Lista criteriilor privind statul de drept – care servește la evaluarea nivelului de implementare a principiilor statului de drept într-o țară.

Lista actualizată a criteriilor privind statul de drept adoptată de Comisia de la Veneția

Lista criteriilor privind statul de drept prezintă principiile fundamentale ale statului de drept – legalitatea, securitatea juridică, prevenirea abuzului și uzului necorespunzător al puterii, accesul la justiție, egalitatea și nediscriminarea – sub forma unor repere cu parametri detaliați și surse relevante. Aceasta abordează, de asemenea, noile provocări generate de tehnologiile digitale și de exercitarea puterii publice de către actori privați.

Utilizând Lista criteriilor privind statul de drept, guvernul, parlamentul, societatea civilă, cetățenii, precum și organizațiile internaționale pot evalua în ce măsură sunt respectate principiile statului de drept într-un anumit stat. Astfel, Lista criteriilor privind statul de drept permite identificarea punctelor slabe sau a lacunelor care necesită acțiune din partea statului. Comisia de la Veneția a formulat numeroase recomandări privind modul de remediere a acestor puncte slabe și lacune.

Cine suntem?

Comisia de la Veneția „Pentru Democrație prin Drept” este organismul consultativ al Consiliului Europei în domeniul dreptului constituțional, format din experți independenți.

A fost înființată la 10 mai 1990 la inițiativa juristului italian Antonio La Pergola. După căderea Zidului Berlinului, Comisia a ajutat numeroase foste state socialiste să adopte constituții și legislații democratice, facilitând ulterior aderarea acestora la Consiliul Europei.

Astăzi, Comisia asistă statele membre în elaborarea de reforme constituționale și legislative în concordanță cu standardele internaționale. Respectarea recomandărilor Comisiei a sprijinit procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Mission

Upon request and through an inclusive process of consultations with the national authorities, state institutions, stakeholders and civil society, the Venice Commission assesses constitutional and legislative reforms, notably in the electoral and judicial fields, and makes non-binding recommendations as to how to improve these reforms in order to respect and implement the principles of democracy, human rights and the rule of law and to design efficient and viable systems of government.

Member states

The Venice Commission comprises the 46 members of the Council of Europe plus 15 others, from the Americas, Africa and Asia.

Why Venice?

The “European Commission for Democracy through Law” has taken its name of “Venice Commission” from the famous Italian city in the Laguna where it held its first meeting and where it continues to meet four times a year.

1990-2025 - Achievements

In its 35 years of existence, thanks to its independence and impartiality, its professionalism and its inclusive working methods, the Venice Commission has had a major impact in facilitating the adoption of democratic constitutions and the democratic functioning of the institutions. In particular, the Commission has contributed to enhancing compliance with the rule of law principles and to strengthening separation of powers and judicial independence in its member states.

- ▶ 1000+: Number of opinions and reports on constitutional and legislative reforms
- ▶ 50+: Number of constitutions drafted or revised with the help of the Commission
- ▶ 200+: Number of independent legal experts who have contributed to its work

Why does this matter to all of us?

The rule of law means:

A stable and peaceful democracy.
Citizens who are free and protected against arbitrariness.
A fairer, more equal society.

Misiune

La solicitarea autorităților naționale și printr-un proces amplu de consultări cu autoritățile, instituțiile statului, actorii interesați și societatea civilă, Comisia de la Veneția evaluează reformele constituționale și legislative, în special în domeniul electoral și judiciar, și formulează recomandări neobligatorii cu privire la îmbunătățirea acestora pentru a garanta respectarea și aplicarea principiilor democrației, drepturilor omului și statului de drept, precum și pentru conceperea unor sisteme de guvernare eficiente și funcționale.

Statele membre

Comisia de la Veneția reunește cele 46 de state membre ale Consiliului Europei, precum și 15 alte state din America, Africa și Asia.

De ce Veneția?

„Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept” a preluat denumirea de „Comisia de la Veneția” de la celebrul oraș italian din lagună, unde a avut loc prima sa reuniune și unde continuă să își desfășoare cele patru sesiuni plenare anuale.

1990-2025 - Realizări

În cei 35 de ani de existență, datorită independenței și imparțialității sale, profesionalismului și metodelor sale de lucru incluzive, Comisia de la Veneția a avut un impact major în facilitarea adoptării constituțiilor democratice și a funcționării democratice a instituțiilor. Comisia a contribuit, în special, la consolidarea respectării principiilor statului de drept, precum și la întărirea separației puterilor și a independenței justiției în statele sale membre.

- ▶ 1000+: Numărul de opinii și rapoarte privind reformele constituționale și legislative
- ▶ 50+: Numărul de constituții elaborate sau revizuite cu ajutorul Comisiei
- ▶ 200+: Numărul de experți juridici independenți care au contribuit la activitatea sa

De ce este acest lucru important pentru noi toți?

Statul de drept înseamnă:

O democrație stabilă și pașnică.
Cetățeni liberi și protejați împotriva arbitrarului.
O societate mai echitabilă și mai egală.
Este fundamentul democrațiilor moderne.

